

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Naam van Kandidaat:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2012

**REKENINGKUNDE
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKSIMUM PUNTE	PUNTE BEHAAL	MODERERING
1	45		
2	55		
3	65		
4	60		
5	40		
6	35		
TOTAAL	300		

Die antwoordeboek bestaan uit 14 bladsye.

VRAAG 1

VERVAARDIGINGSONDERNEMINGS

(45 punte ; 27 minute)

- 1.1 Bereken die ontbrekende bedrae aangedui van (a) tot (e) op die onderstaande Staat en Notas:

(a)		(3)	
(b)		(3)	
(c)		(3)	
(d)		(3)	
(e)		(3)	<input type="text"/>
			15

- 1.2 Nota 2: Vervaardigingskoste (Fabrieksboek)

Indirekte arbeid	42 500	
Waardevermindering op fabrieksaanleg en -toerusting	25 000	
Diverse Fabrieksuitgawes	19 084	
	178 544	<input type="text"/>
		8

- 1.3 Bereken die eenheidskoste van die klaarprodukte vervaardig.

	<input type="text"/>
	3

1.4 Bereken die Bruto-wins vir die jaar.

--

5

1.5 Kan die besigheid hiermee tevrede wees:

a) Die totale aantal eenhede vervaardig gedurende die jaar? Brei uit.

--

3

b) Die gelykbreekpunt-eenhede in vergeleke met die vorige jaar?
Verduidelik.

--

3

1.6 Die interne ouditeur het opgemerk dat die oortyd-verdiensle 'n groot deel van die totale produksielone uitmaak. Hy versoek dat die produksiebestuurder die saak moet ondersoek.

1.6.1 Beskryf kortliks die rol van 'n interne ouditeur.

--

2

1.6.2 Noem TWEE probleme wat die besigheid mag ervaar met die oortyd, en stel gepaste interne kontrolemaatreëls voor wat gebruik kan word om die vrese van die interne ouditeur reg te besweer.

Probleme geïdentifiseer:

Voorstel:

--

6

[45]

VRAAG 2

BEGROTING EN VERTOLKING

(55 punte ; 33 minute)

- 2.1 Neem DRIE items (Op die voorbereide begroting) wat nie in 'n kontantbegroting hoort nie.

(1)		
(2)		
(3)		3

- 2.2 KREDITEURE-BETALINGSKEDULE VIR DIE DRIE MAANDE EINDIGENDE 31 MAART 2012

	KREDIET AANKOPE	JANUARIE	FEBRUARIE	MAART
NOVEMBER	126 400	18 960		
DESEMBER		108 000		
JANUARIE		12 160		
FEBRUARIE				
MAART				
KONTANTBETALINGS AAN KREDITEURE		139 120		

18

- 2.3 Verduidelik waarom die advertensiebedrae in die geprojekteerde inkomstestaat verskil van die bedrae in die kontantbegroting.

	3

- 2.4 Bereken die volgende:

2.4.1 Die winsopslag persentasie op kosprys behaal vir die jaar eindigende 31 Desember 2011.

	3

2.4.2

(a)	(2)	
(b)	(3)	
(c)	(1)	6

2.4.3 Die gemiddelde debiteure-invorderingstydperk vir 2011 (in maande).

5

2.4.4 Deur van die vuurproefverhouding vir 2011 gebruik te maak, bereken die krediteure se saldo op 31 Desember 2011.

5

2.5 Lewer kommentaar op die likiditeit van Freedom Handelaars en of jy dink dat hulle probleme daarmee sal ondervind. Motiveer jou antwoord deur na die gegewe verhoudings te verwys.

6

2.6 Lewer kommentaar op die debiteure-invorderingstydperk en die krediteure-betalingstydperk en stel voor hoedat hulle dit anders kan bestuur.

Kommentaar:

Voorstel:

4

2.8 Die besigheid beplan om 'n lening van R400 000 in Maart 2012 te bekom. Verduidelik waarom jy dink dit 'n wyse, of onwyse besluit is.

2

VRAAG 3**MAATSKAPPYE – FINANSIËLE STATE****(65 punte; 39 minute)**

- 3.1 KR HANDELAARS BPK
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR EINDIGENDE 29 FEBRUARIE 2012.

Verkope	
Koste van Verkope	(222 600)
BRUTO-WINS	

3.2. 3.2.1 **BEHOUE INKOMSTE**

Saldo op 1 Maart 2011	
Nettowins ...	
Saldo op 29 Februarie 2012	

7

3.2 3.2.2 **HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARE BEDRAE**

11

3.3 Bereken die verdienste per aandeel (VPA), en verduidelik die bruikbaarheid van die finansiële aanwyser.

--

5

3.4 Lewer kommentaar op die finansiële hefboomeffek/“gearing” van die maatskappy. Maak gebruik van ’n gepaste verhouding of finansiële aanwyser in jou verduideliking.

--

6

VRAAG 4

KONTANTVLOEISTAAT, VERHOUDINGS EN VERTOLKINGS**(60 punte ; 36 minute)**

4.1.1 OUTBACK BPK

KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR EINDIGENDE 30 NOVEMBER 2011

NOTAS

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE		
• Kontant gegenereer uit operasies/bedrywighede	1	
• Rente betaal		
• Dividende betaal		
• Inkomstebelasting betaal		
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITE		
• Aankoop van nie-bedryfsbates		
• Opbrengs met verkoop van nie-bedryfsbates		
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITE		
• Opbrengs met uitreik van aandele		
• Opbrengs/Terugbetaling van lening		
NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE		
Kontant en kontantekwivalente (1 Desember 2010)		
Kontant en kontantekwivalente (30 November 2011)		

4.1.2 **Nota 1: KONTANT GEGENEREER DEUR OPERASIES**

Nettowins ...		
<i>Aansuiwerings vir:</i>		
•		
•		
Wins voor verandering in bedryfskapitaal		
Verandering in bedryfskapitaal		
KONTANT GEGENEREER UIT OPERASIES/BEDRYFSAKTIVITEITE		16

4.2.1 Teen watter prys is die addisionele aandele uitgereik?

	4

4.2.2 Bereken die gemiddelde opbrengs op die aandeelhouersekuiteit vir die jaar eindigende 30 November 2011.

	5

4.2.3 Verduidelik waarom jy dink dat die aandeelhouers tevrede behoort te wees met die opbrengs op hulle belegging. (Opbrengs op aandeelhouersekuiteit vir 2010 was 17%.)

	2

4.2.4 Bereken die dividend per aandeel (DPA) vir die jaar eindigende 30 November 2011.

	2

4.2.5 Gee 'n rede waarom jy dink dat die finale dividend die jaar baie laer as die tussentydse dividend was.

--

2

4.2.6 Die netto batewaarde (NBW) vir 2011 is 266c. Gee EEN faktor wat aanleiding gegee het dat die netto batewaarde toegeneem het.

--

2

4.2.7 As die markprys van die aandele van Outback BPK 252c is, sal dit 'n wyse besluit wees om nou van hulle te koop? Verduidelik.

--

3

[60]

VRAAG 5

VERSOENING en BTW

(40 punte ; 24 minute)

5.1 Krediteureversoening

5.1.1 Bereken die korrekte saldo van Kay Lee Voorsieners in die Krediteure Grootboek.

--

6

5.1.2 KREDITEUREVERSOENINGSTAAT OP 31 AUGUSTUS 2012.

Saldo soos per Staat		36 600

6

5.2 Debiteure

5.2.1 ALGEMENE GROOTBOEK VAN JP WINKELS
BALANSSTAAT AFDELING
DEBITEUREKONTROLE (B6)

2011 Mei	1	Saldo	a/b	21 670	2011 Mei	31			
	31								

14

5.2.2 Die kredietkontroleur besef dat die debiteure-afslag te hoog is.

- Wat kan die besigheid doen om dit te verminder? (Twee punte).

--

4

5.2.3 'n Debituur wat met drie maande se rente belas is teen 12% p.j. op sy agterstallige rekening van R 3 560, is van mening dat dit onredelik is omdat die aankope van R1 250 onlangs in die maand gedoen is.

- Verduidelik waarom jy met hom saamstem.

--

3

5.2.4 Die besigheid maak gebruik van die faktuurbasis-metode om hulle BTW te bereken.

- Beskryf kortliks die metode.

--

3

Omdat die besigheid kontantvloei-probleme ervaar, het die eienaar besluit om die INSET-BTW met R7 500 te verhoog op die BTW-vorm. Watter implikasies kan dit vir die besigheid en die eienaar inhou?

--

4

[40]

VRAAG 6

VOORRAADWAARDASIE EN BATEBESTUUR

(35 punte ; 21 minute)

6.1 VOORRAADWAARDASIE

6.1.1 Perkin Winkels maak gebruik van die geweegde gemiddelde voorraadmetode om die waarde van hulle voorraad te bereken.
Bereken die eindvoorraad deur van bogenoemde metode gebruik te maak.

--

4

6.1.2 Bereken die Bruto-wins van die TV stelle wat gedurende die jaar verkoop is, deur van die geweegde gemiddelde metode gebruik te maak.

--

3

6.1.3 Perkin oorweeg dit om oor te slaan na die EIEU voorraadmetode om die waarde van sy voorraad te bereken.
Bereken die Bruto-wins deur van die metode gebruik te maak.

--

4

6.1.4 Watter metode is, volgens jou mening, die mees gepaste een om te gebruik?
Gee 'n rede vir jou antwoord.

--

3

6.1.5 Alhoewel Perkin vasbeslote is om dieselfde soort TV stelle te verkoop, neem hy nie kennis van die merkwaardige verskil tussen die aantal TV stelle aan die begin en aan die einde van die jaar nie.
Verduidelik waarom hy bekommerd oor die tendens behoort te wees en noem TWEE voorstelle hoe hy die situasie kan oplos.

Hoekom behoort hy bekommerd te wees:

Voorstelle:

--

6

6.2 BATEBESTUUR

6.2.1	Bereken die koste van die verkoopte voertuig (a)	4
6.2.2	Voorsien gepaste besonderhede vir (b) en (c) in die bateverkope rekening .	2
6.2.3	Bereken die wins op verkoop van bogenoemde voertuig.	4
6.2.4	Die besigheid maak gebruik van die verminderde-saldo-metode (drawaarde) om hulle waardevermindering te bereken. Bereken die waardeverminderingskoers (persentasie).	5
		[35]

TOTAAL: 300